

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

ბენაშვილი ანდრია მიხეილის ძე

ა. ბენაშვილი

ბენაშვილი ანდრია მიხეილის ძე [23. III (4. IV). 1868, ყვარელი, - 28. VI. 1941, სოხუმი, დაკრძალულია თბილისში], ასტრონომ-გეოდეზისტი და სამხ. მოღვაწე (რუს. არმიის გენ.-ლეიტენანტი (1916). პროფესორი (1927), საქართვე. მეცნ. დამს. მოღვაწე (1941). დაამთავრა თბილ. კადეტთა კორპუსი (1885), მოსკ. ალექსანდრეს სამხ. სასწავლებელი (1887). 1896-99 სწავლობდა გენ. შტაბის აკადემიაში. 1899-1901 მთავარ ასტრონ. ობსერვატორიაში (პულკოვო) გაიარა ასტრონ. და გეოდ. პრაქტ. კურსი. 1901 დაამთავრა აკადემია ასტრონ. და გეოდ. განხრით და მიიღო გენ. შტაბის ოფიცრის წოდება. 1904-16 იყო რუს. დას. სასაზღვრო სივრცეთა ტრიანგულაციის უფროსი, გაიარა გზა პოლკის მეთაურიდან არმიის სარდლამდე. პარალელურად ეწეოდა პედ. მოღვაწეობას პეტერბ. ტექნოლ. ინ-ტში (1902-18) და რუს. სამხ.-საინჟინრო აკადემიაში (1905-16).

1918-იდან მსახურობდა სამხრ. კავკასიაში, ხელმძღვანელობდა ამიერკავკ. არმიის სამხ.-ტოპოგრ. განყ.-ბას. 1919-23 იყო თბილ. ფიზ. ობსერვ. დირექტორი.

ბ. თსუ-ის და საქართვე. პოლიტექ. ინ-ტის (ახლანდ. ტექ. უნ-ტი) ერთ-ერთი დამაარსებელია. 1918-36 ხელმძღვანელობდა თსუ-ის ასტრონ. და გეოდ. კათედრას, 1919-21 იყო სამათემატიკო-საბუნებისმეტყველო ფაკ-ტის დეკანი, 1928-იდან - გეოდ. და სამარკშაიდერო საქმის კათედრის გამგე საქართვე. პოლიტექ. ინ-ტში. პედ. მოღვაწეობას ეწეოდა აგრეთვე ქუთ. (1933-36) და სოხ. (1938-41) პედ. ინ-ტებში. ბ-ის სამეცნ. შრომები

ძირითადად ეხება ასტრონ. და გეოდ. საკითხებს. შეადგინა პირველი ქართ. სახელმძღვანელოები ტოპოგრ., სფერული ტრიგონომ., სფერული ასტრონ. და ცდომილებათა თეორიის დარგში.

თხზ.: სფერული ტრიგონომეტრია, ტფ., 1933; ტოპოგრაფია, ნაწ. 1, ტფ., 1933; სფერული ასტრონომია, თბ., 1938; ცდომილებათა თეორია, თბ., 1965.

ლიტ.: ხ ა რ ა ძ ე ე., ჯ ო რ ბ ე ნ ა ძ ე ს., ანდრია ბენაშვილი. ცხოვრება და სამეცნიერო მოღვაწეობა, თბ., 1987.

ვ. ჯავრიშვილი
